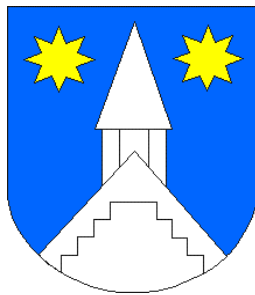

NÕO VALD

Nõo valla üldplaneeringu lähteseisukohad
ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Nõo 2023

Sisukord

Sisukord.....	2
1 Sissejuhatus	3
2 Nõo valla üldplaneeringu koostamise eesmärk ja lähtematerjalid	3
3 Üldplaneeringu lähteseisukohad	5
3.1 Planeeritava ala ulatus ja ülevaade	5
3.2 Nõo valla üldplaneeringu ülesanded	6
4 Ülevaade eeldatavast keskkonnamõjust	12
4.1 Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt, ulatus ja eesmärk	12
4.2 Mõjutatava keskkonna ülevaade	13
4.3 Üldplaneeringu rakendamisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju	20
4.4 Keskkonnamõju strateegilise hindamise sisu	21
5 Nõo valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamiseks vajalikud uuringud/analüüsid ning üldplaneeringu vormistamine	22
6 Üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eeldatav ajakava	23
7 Kaasamine ja koostöö Nõo valla üldplaneeringu ja KSH koostamisel	24

1 Sissejuhatus

Nõo valla üldplaneering koostatakse kogu Nõo valla territooriumile, võttes arvesse peatükkides 2-6 toodud põhimõtteid.

Üldplaneeringu lähteseisukohad (edaspidi: LS) koostatakse selleks, et anda suund ja alusteave üldplaneeringu ülesannete lahendamiseks. Keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programm on aluseks KSH aruandele.

Nõo valla üldplaneeringu LS ja KSH programm on koostatud ühise dokumendina, kuna nii on tagatud nendevaheline sisuline kooskõla, ruumiline arusaam ja ülevaade toimuvast. See võimaldab ka ametkondadel ja huvigruppidel anda lihtsamalt tagasisidet. Lisaks kirjeldab LS ja KSH programm üldplaneeringu koostamise korraldust ja ajakava, et kõigil huvitatud osapooltel oleks selge, millises ajagraafikus liigutakse ning kuidas on tagatud ÜP koostamises osalemine.

2 Nõo valla üldplaneeringu koostamise eesmärk ja lähtematerjalid

Nõo valla üldplaneeringu (edaspidi üldplaneering) koostamise algataja, vastuvõtja ja kehtestaja on Nõo Vallavolikogu. Üldplaneeringu ja KSH koostamise korraldaja on Nõo Vallavalitsus.

Üldplaneeringu koostamine ja planeeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati [Nõo Vallavolikogu 15.12.2022 otsusega nr 51](#).

Üldplaneeringu ja KSH koostab Nõo Vallavalitsus koostöös konsultantidega, kelle leidmiseks korraldatakse riigihange.

Üldplaneeringu põhieesmärgiks on kogu valla haldusterritooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine kooskõlas Nõo valla arengukava visiooni, strateegiliste eesmärkide ja eelarvestrateegiaga. Üldplaneering peab looma eeldused hea ning turvalise elukeskkonna loomiseks, ühtselt toimiva rohestruktuuri ja väärtuslike maastike hoidmiseks, kogukondlike väärtusi kandva ruumi säilimiseks ning strateegiliste eesmärkide täitmiseks vajaliku maareservi, taristu ning ajakohase teedevõrgu tagamiseks.

Hetkel kehtib Nõo Vallavolikogu 29. juuni 2006 määrusega nr 15 kehtestatud [Nõo valla üldplaneering](#), mille kohaselt on valla ruumilise arengu põhimõteteks:

- kaasaegne ja inimsõbralik elukeskkond;
- väljakujunenud keskuste arendamine ja osaline laiendamine;
- olemasolevat infrastruktuuri maksimaalselt ära kasutav hoonestus;
- Tartu ja Elva linna rekreatiivse ja majandusliku tugialana toimiv elu- ja töökeskkond;
- intensiivne areng.

Need põhimõtted on kooskõlas ka täna kehtiva Nõo valla arengukavaga 2023-2039, kuid vajavad siiski tänases ruumilises kontekstis värskendamist. Uue Nõo valla üldplaneeringu koostamisel võetakse aluseks kehtiv üldplaneering ja täpsustatakse ning täiendatakse seda vajalikes valdkondades.

Nõo valla arengukava aastateks 2023-2039 võeti vastu [Nõo Vallavolikogu 13.10.2022 määrusega nr 16](#).

Nõo valla visioon 2039: Nõo vald on hea elukeskkond, kus me kestame ja kasvame.

Visiooni elluviimiseks on planeerinud strateegilised üldeesmärgid ja tegevused viies olulises valdkonnas.

- Avalik ruum - Nõo valla elukeskkond on looduslähedane, kaasav ja hästi ühendatud ning selle taristu areneb elu- ja looduskeskkonna tasakaalu arvesse võttes.
- Ettevõtlus ja turism - Nõo vallas on mitmekesine, toetav ja elukeskkonda hoidev ettevõtlus ning eripärased turismivõimalused.
- Sotsiaalne heaolu - Nõo valla elukeskkond toetab iga inimese heaolu ja turvalisust ning osalus kogukonnaelus on kõigile avatud.
- Vald ja kogukond - Nõo on elav ja hästi juhitud kogukond, mille loo leiab valla igast nurgast ja elaniku südamest.
- Haridus, kultuur ja noortevaldkond - Kogukond hoiab ja kaitseb mind ning mina hoian ja kaitsen kogukonda.

Üldplaneeringu koostamisel tuleb lähtuda ka järgmistest strateegilistest dokumentidest:

- Üleriigiline planeering Eesti 2030+;
- Tartumaa maakonnaplaneering 2030+ (kehtestatud 27.02.2019 Riigihalduse ministri poolt);
- Valga maakonnaplaneering 2030+;
- Tartumaa arengustrateegia 2040, (kiidetud heaks [Nõo Vallavolikogu 15.12.2022 määrusega nr 20](#));
- looduskaitsealade kaitsekorralduskavad ja kaitse-eeskirjad;
- asjakohased strateegilised dokumendid, mida ei ole loetelus nimetatud (valla valdkondlikud arengukavad jms).

Lisaks on otstarbekas arvestada järgmiste koostamisel olevate strateegiliste dokumentide suundumustega:

- Üleriigiline planeering Eesti 2050;
- Piirnevate omavalitsuste koostamisel olevad üldplaneeringud.

Üldplaneeringu lähteseisukohad annavad suuna ja alusteabe üldplaneeringu ülesannete lahendamiseks. Lähteseisukohad kirjeldavad üldplaneeringu koostamise vajadust, eesmärki ja ülesandeid, mida üldplaneeringuga kavatsetakse lahendada. Samuti esitatakse lähteseisukohtades üldplaneeringu koostamiseks eeldatav ajakava, antakse ülevaade üldplaneeringu koostamiseks vajalikest uuringute ja analüüside tegemistest ning koostamisse kaasatavatest inimestest ning ettevõtetest.

Üldplaneeringuga paralleelselt koostatakse KSH, mille tulemusi arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.

3 Üldplaneeringu lähteseisukohad

3.1 Planeeritava ala ulatus ja ülevaade

Nõo vald asub Tartu maakonnas, piirnedes Tartu linna, Kambja valla, Elva valla ja Otepää vallaga. Nõo valla pindala on 169,09 km². Nõo vallas on 2 alevikku (Nõo ja Tõravere) ning 20 küla. Nõo vald on suuruselt 59. omavalitsus Eestis.

Nõo vallas elab 1. jaanuari 2023 seisuga 4443 inimest. OÜ Cumuluselt tellitud Nõo valla rahvastiku- ja teenusvajaduse prognoosi¹ järgi on senise sissetuleku määra säilimise kohaselt oodata valla rahvaarvu kasvu aastaks 2030 5100 elanikuni ja 2040. aastaks 5500 elanikuni. Sellega seoses kasvab lähiaastatel vallas nii lasteai-, põhikooli- kui ka gümnaasiumiealiste arv. Samas kas selle kümnendi lõpus või järgmise algul kasv pidurdub või pöördub isegi languseks, mistõttu ametlikud soovitused nende poolt olid järgmised.

1. Tagada alusharidusteenuse osutamine tänastes asukohtades ka tulevikus, sh vähemalt ühe lasteaiarühmana Lukel ja Nõgiarus ja kahega Tõraveres. Nõo alevikku oleks aga vaja juurde vähemalt ühte lasteaiarühma.

2. Samuti on piisav ka olemasolev põhihariduse korraldus ning uusi koole ei peaks avama.

Peale alaealiste kasvab ka valla tööealiste elanike arv aastaks 2030 umbes 3000 inimeseni ning aastaks 2040 umbes 3300 inimeseni (hetkel on neid umbes 2500). Samuti kasvab lähikümneanditel järjepidevalt vanemaealiste (üle 64-aastaste) arv vallas, jõudes aastaks 2030 peaaegu 900 ning aastaks 2040 umbes 1100 inimeseni (kirjutamise hetkel on vanemaealisi pisut alla 750). See seab suure tõenäosusega ka täiendava koormuse senisele sotsiaalhoolekande ja tervishoiu süsteemile.

Samas peab silmas pidama, et need prognoosid on tehtud eeldusel, et senised rändetrendid jätkuvad. Kui nii aga ei peaks minema ja sissetuleku valda ei ületa enam väljarännet, on oodata kõigi vanusegruppide suuruse stagneerumist, v.a vanemaealiste – nende arv kasvab endiselt, ent aeglasemas tempos ning tõuseks aastaks 2040 23%-ni valla rahvastikust.

Joonis 1. Nõo valla üldplaneeringuga hõlmatud ala. Allikas Maa-amet

¹ [Nõo valla rahvastikuprognoos 2022-2040](#)

3.2 Nõo valla üldplaneeringu ülesanded

Nõo valla üldplaneeringu koostamisel lahendatakse planeerimiseseaduse (PlanS) § 75 lõikes 1 sätestatud ülesanded, mis on olulised valla ruumilistest vajadustest ja planeeringu eesmärkidest lähtuvalt (PlanS § 75 lõige 2).

Üldplaneeringu koostamisel on põhifookus valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamisel, kuna kehtiv üldplaneering on valdavalt koostatud ajal, mil suure arendussurve tõttu püüti ehitustegevust reguleerida peamiselt ainult läbi detailplaneeringute koostamise, seetõttu on esmatähtis üle vaadata detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud ning üldplaneeringuga määrata üldised kasutus- ja ehitustingimused, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused. Üldplaneering koostatakse lähtudes asjakohastest õigusaktidest, planeeringutest, arengukavadest, kaitseeskirjadest jms dokumentidest. Samuti on lahenduse aluseks hea planeerimise tava, asutuste ja isikute põhjendatud seisukohad ning töögrupi kaalutlusotsused.

3.2.1 Transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sealhulgas kohalike teede, raudteede, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine; Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine; Tänavade kaitsevööndi laiendamine

- Määratakse valla transpordivõrgustiku arendamise, liiklus- ja liikuvuskorralduse üldised põhimõtted.
- Määratakse tingimused säästvaks liikuvuseks.
- Analüüsitakse kohaliku teedevõrgu piisavust juurdepääsude tagamisel ning määratakse perspektiivsete kohalike teede üldised asukohad. Määratakse olemasolevate ja kavandatavate teede funktsioonid.
- Määratakse transpordivõrgustiku toimimiseks vajalikud kitsendused.
- Märgitakse vajadusel maade avalikes huvides omandamise, sealhulgas sundvõõrandamise või sundvalduse seadmise vajadus ning olemasoleva või kavandatava tee avalikult kasutatavaks teeks määramise vajadus.
- Vajadusel seatakse tingimused olulise liiklusrõhuga objektide asukohavalikuks.
- Määratakse ühistranspordi võrgustiku põhimõtted pöörates tähelepanu nii pargi-reisi-parklate ning rattaparklate rajamise vajadusele kui ka reisijaamadesse viivatele kergliiklusteedele.
- Näidatakse teede, sh kergliiklusteede seosed naabervaldade vastava transpordivõrgustikuga.
- Täpsustatakse jalg- ja jalgrattateede realistlik vajadus arvestades tänaseid ja perspektiivseid põhilisi liikumissuundi.
- Määratakse parkimiskorralduse põhimõtted tiheasustusaladel, kavandatakse parkimisvõimalused. Tiheasustusaladel kujundatakse ümbruse maanteedega sujuvalt ühendatud teede/tänavate võrk, nähakse ette liiklusmaa vajalik laiendusala. Määratakse teede ristumiskohtade üldised põhimõtted, et tagada juurdepääs avalikult kasutatavatele teedele, sh riigimaanteedele.
- Transpordiametiga koostöös vaadatakse üle ja vajadusel täpsustatakse teede ja tänavade kaitsevööndi ulatust.
- Arvestatakse riigitee 3 (E264) Jõhvi–Tartu–Valga kilomeetritel 138,4-152,0 asuva Tartu–Nõo lõigu kavandamisega 2+2 ristlõikega maanteeks ja kilomeetritel 152,0-159,6 asuva Nõo–Elva lõigu eskiisprojekti kavandatuga.
- Käsitletakse raudtee ületamise võimalusi sh nii jalakäijatele kui ka mootorsõidukitele.

3.2.2 Kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohtade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

- Üldplaneeringu koostamise käigus määratakse olemasolevate ning vajadusel uute jäätmejaamade ja jäätmekäitluskohtade asukohad ning nendest tekkivad kitsendused. Töö käigus analüüsitakse, mis on jäätmekäitluskohtade mõistlik arv.
- Vajadusel täpsustatakse jäätmemajanduse valdkonna põhimõtteid kaasaja nõuetest ning tänasest olukorrast lähtuvalt.

3.2.3 Tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Koostöös võrguvaldajatega käsitletakse olemasolevat ja kavandatavat tehnilist taristut (objektide asukohad) ning otsustatakse, mida kehtestada üldplaneeringuga. Lahenduste kavandamisel tuleb lähtuda nii riigi kui ka Nõo valla vastavatest sektorarengukavadest (ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava, soojamajanduse- ja energeetika arengukava, energia- ja kliimakava jt).

Üldplaneeringus käsitletakse:

- veevarustust ja kanalisatsiooni (sh sademevesi): üldplaneeringusse kantakse olemasolevad reoveekogumisalad ja perspektiivsed reoveekogumisalad.
- Tuletõrje veevõtukohtade juurdepääse, tüüpe, neist tulenevaid kitsendusi ja tingimusi rajamise kohustuse kohta.
- Veehaarete asukohtade täpsustamist ja nendest tekkivate kitsenduste määramist.
- Välisvalgustust ja sellega seonduvatele tegevustele (valgusreostus, rajamise kohustus jms) nõuete määramise vajadust.
- Alternatiivsete ja taastuvenergia kasutamise põhimõtteid – täpsustatakse päikese- ja tuuleenergia rajamise ja kasutamise tingimused, maastikku sobivus jms, antakse maasoojussüsteemide rajamise üldised tingimused.
- Uute maapinnale rajatavate taastuvenergia tootmisüksuste rajamiseks kaardistatakse koos elektrivõrguettevõttega kohad, kus on võimalik elektrienergiatootjal võrguga liituda, võttes arvesse ka väärtuslike põllumajandusmaade, väärtuslike maastike ja rohevõrgustiku paiknemist.
- Tingimuste määramist, millega tuleb arvestada uute alade arendamisel olemasolevate kuivendussüsteemide säilitamiseks või ümberehitamiseks. Samuti määratakse põhimõtted ligipääsuks veekogude ja maaparandussüsteemide eesvooludele, et võimaldada nende hooldust.
- Põhimõtteid liigvee (nii kuivendus- kui ka sademevesi) ärajuhtimiseks.

3.2.4 Olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valimine

Ülesanne lahendatakse vastavate ettepanekute üleskerkimisel. Olemasolevate olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri on toodud 01.10.2015 vastu võetud Vabariigi Valitsuse määruses nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri”.

3.2.5 Asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamine

- Kaasava elukeskkonna kujundamiseks on oluline, et Nõo valla avalik ruum oleks läbivalt ligipääsetav ja arvestaks elanike vajadustega, kuid samas hoiaks ja väärtustaks ka Nõo valla mitmekesisist looduskeskkonda.
- Järgitakse arengusuunda, mis arvestab väljakujunenud asustusstruktuuri ja selle hoidliku täiendamise põhimõtet. Ehitustegevuse kavandamisel püütakse vältida tiheasustuse

kandumist väärtuslikele aladele (kaitsealad, rohevõrgustiku tuumalad ja koridorid, väärtuslikud põllumajandusmaad jms).

- Vajadusel kaalutakse uute tiheasustusalade moodustamist ja olemasolevate alade täpsustamist asustusjaotuse muutmise ettepaneku tegemise kaudu (näiteks Tõravere alevik).
- Vaadatakse üle Tartumaa maakonnaplaneeringus 2030+ näidatud tiheasumite ulatus ning vajadusel tehakse maakonnaplaneeringu muutmissetpanek.
- Tehiskeskkonna (hoonestuse jms) arendamise soodustamiseks võib määrata tingimused ainult olemasolevate kommunikatsioonidega aladel.
- Uute kompaktsete elamualade planeerimisel lähtutakse olemasoleva tehnilise taristuga liitumist võimaldavate ja avalike teenuseid pakkuvate kompaktset hoonestatud alade tihendamisest ja vajadusel laiendamisest. Arvestatakse ka füüsilise keskkonna näitajatega (nt radoon, joogivee kvaliteet).
- Olemasolevates kompaktset hoonestatud väikekohtades paiknevate hoonete ümberehitamisel elamuteks tuleb jälgida piirkonna üldist miljööd (hoonestuse mahud, üldilme, haljastus, krundipiirded jne).
- Arvestatakse „Eesti väikeasulate uuringus“ toodud ettepanekutega väikeasulate elujõu hoidmiseks nii riigi kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil. Uuring on kättesaadav aadressil <https://planeerimine.ee/2019/03/eesti-vaikeasulate-uuring/>.
- Maalise asustusega aladel püütakse säilitada väljakujunenud asustuse iseloomu, teadvustades, et selle struktuur on tekkinud nüüdisaegsetest olulisel määral erinenud majanduslike, sotsiaalsete ja demograafiliste tegurite toimel, mistõttu selle säilitamine peab realistlikult arvesse võtma olemasolevaid majanduslikke, sotsiaalseid ning demograafilisi tegureid.
- Maakasutuse juhtotstarbed määratakse vastavalt üldplaneeringu koostamise käigus selgunud vajadusele püüdes arvestada varasema üldplaneeringu põhimõtetega.
- Kaalutakse segahoonestusega alade loomise vajadust.
- Tootmis- ja ärialade planeerimisel lähtutakse olemasolevate samaotstarbeliste alade lähedusest, et võimaldada ühtsete komplekside tekkimist ning vältida maastiku killustumist. Eelistatakse madala mullaviljakusega maad. Tootmis- ja ärialad peavad võimaldama sujuvat ühendust põhitänavate või põhi- ja tugimaanteedega, vältides müratundlike alade läbimist. Samuti peavad olema võimalused erinevate tehnovõrkudega liitumiseks.
- Planeerimise käigus nähakse võimalusel ette energiatootmiseks sobivaid alasid.
- Vaadatakse üle varem kehtestatud detailplaneeringud ja vajaduse korral tehakse ettepanekud üldplaneeringule mittevastavate ellu viimata detailplaneeringute kehtetuks tunnistamiseks või ajakohastamiseks.

3.2.6 Supelranna ala määramine

- Üldplaneeringus analüüsitakse nii olemasolevate kui ka võimalike uute supluskohtade paiknemist Nõo vallas, nende sidusust teiste puhke- ja virgestusaladega ning juurdepääsetavust ja parkimisalade olemasolu olemasolevate või kavandatavate supluskohtade läheduses.
- Üldplaneeringuga määratakse nii olemasolevad kui ka kavandatavad supluskohad.

3.2.7 Korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal ja kõrgveepiiri märkimine suurte üleujutusala-dega siseveekogul

Keskkonnaministri 28.05.2004 määruse nr 58 „Suurte üleujutusala-dega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri määramise kord“ alusel on Nõo vallas üleujutusala-na määratletud Elva jõgi Meeri peakraavist suudmeni. Kuivõrd Elva jõe ääres kirjeldatud lõigus olulist asustust ei ole, ei ole ka reaalselt üleujutusohu inimeste varale või tervisele.

- Koostöös riigiametite ja kohaliku kogukonnaga selgitatakse, kas võib olla veel kohalikke üleujutusalasid.
- Üleujutusohu käsitlemisel arvestatakse ka kliimamuutustest tulenevaga ning vajadusel seatakse üleujutusohuga aladele ehitustingimused.
- Vajadusel määratakse üleujutusala piir.

3.2.8 Rohevõrgustiku asukoha ja toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning nendest tekkivate kitsenduste määramine

- Rohevõrgustiku analüüsil võetakse aluseks Tartumaa maakonnaplaneering 2030+. Analüüsitakse rohevõrgustiku koridoride toimimist, tugialade paiknemist ning konfliktalasid. Võrgustiku piire täpsustatakse üldplaneeringu koostamise käigus, et võimalusel vältida konfliktalade tekkimist. Vajadusel tehakse ettepanekud maakonnaplaneeringute muutmiseks.
- Rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamisel ning sellest tekkivate kitsenduste määramisel tiheasustatud aladel arvestatakse koosmõju ja võimalikku ühildatavust tehnilise taristu paiknemisega, puhkealadega ning ranna- ja kalda kaitseks kavandatavaga. Muuhulgas sätestatakse tingimused ehitamiseks, sihtotstarbe muutmiseks jms.
- Rohevõrgustiku paiknemise ja kasutustingimuste täpsustamisel kasutatakse Keskkonnaagentuuri tellimisel valminud juhendmaterjali „[Rohevõrgustiku planeerimisjuhend](#)“.
- Kaalutakse rohevõrgustikus asuva/kavandatava taristu sh matka- ja maratoniradade mõju rohevõrgustiku toimimisele.

3.2.9 Kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine ja ülekaaluka huvi korral kallasraja sulgemise otsustamine ning sellest möödapääsu võimaldamine vastavalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduses ettenähtule

- Määratakse veekogude kallasrajale avalikud juurdepääsud ja juurdepääsutingimused, vajadusel selle sulgemine ja ümbersuunamine.
- Uute juurdepääsude määramisel arvestatakse piisava ligipääsetavusega.
- Juurdepääsude tagamisel arvestatakse kaitstavate loodusobjektide kaitsetingimustega.

3.2.10 Ranna ja kalda ehituskeelu vööndi suurendamine ja vähendamine

Üldplaneeringu koostamisel vaadatakse üle Nõo vallas paiknevate veekogude ehituskeeluvööndid ja vajadusel täpsustatakse nende ulatust.

3.2.11 Kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine

Vajadusel määratakse kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavad loodusobjektid, nendest tekkivad kitsendused ja nende kaitse- ja kasutamistingimused.

3.2.12 Väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike, maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine

Nõo valla üheks loodusrikkuseks võib lugeda viljakat põllumaad, vahelduvaid maastikke ja säilinud rohealasid.

- Väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike ja maastiku üksikelementide määramisel ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmisel lähtutakse Tartumaa maakonnaplaneeringust 2030+, Valga maakonnaplaneeringust 2030+ ja väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlevast seaduse eelnõust (309SE);

- Väärtuslike põllumajandusmaade piire täpsustatakse vastavalt tegelikule ja eeldatavale kasutusele;
- Nõo ja Tõravere alevikes ning külade tiheasustusega aladel vaadatakse üle rohealade piisavus;
- Üldplaneeringu koostamisel vaadatakse üle kehtivas üldplaneeringus erinevatele aladele määratud kaitse- ja kasutustingimused ja vajadusel muudetakse või täpsustatakse neid piirkonda ja maastiku iseloomu arvestades.

3.2.13 Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine

- Üldplaneeringus vaadatakse üle ja vajadusel täpsustatakse Tartumaa maakonnaplaneeringus 2030+ seatud põhimõtted.
- Üldplaneeringuga määratakse maardlatest ja maavara kaevandamisega kaasnevad mõjud maakasutusele ning ehitiste ehitamisele.
- Mõeldakse läbi, kuidas võiks kaevandamine aidata kaasa piirkonna arengule ning milline võiks olla maakasutus peale maavara ammendumist (nt lasketiir, puhkeala, sõudekanal, mets jne).
- Kaalutakse uute perspektiivsete alade määramist, kuhu võiks tulevikus kaevandamine vajadusel laieneda või otsustatakse, kuhu uusi alasid enam ei lisandu.

3.2.14 Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine. Kohaliku tähtsusega kultuuripärandi säilitamise meetmete, sealhulgas selle üldiste kasutustingimuste määramine

Üldplaneeringu koostamisel vaadatakse üle olemasolevate miljööväärtuslikud alad ja väärtuslikud üksikobjektid ning neile seatud kasutustingimused. Vajadusel muudetakse või täpsustatakse loetelu ja tingimusi lähtudes piirkonna eripärast ning väärtuste iseloomust.

3.2.15 Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, hoonestuse kõrguspiirangu ja haljastusnõuete määramine

- Valla maakasutus- ja ehitustingimuste määramisel arvestatakse erinevate piirkondade iseloomu, asustustiheduse ja valla üldise arendusvajadusega.
- Soodustatakse väljakujunenud asustusmustri säilimist.
- Uute elamualade määramisel analüüsitakse Nõo valla tegelikku vajadust ja vastavalt sellele korrigeeritakse eelneva üldplaneeringuga kavandatud maakasutust.
- Suuremate elamupiirkondade kavandamise protsessis kaalutakse mh valla võimalusi tagada haridus- ja sotsiaalteenused ning ühistranspordiga varustatus.
- Käsitletakse väikeehitiste ehitamist olukorras, kui ehitusseadustikust tulenevalt ei ole vajalik esitada ehitusteatist või ehitusluba;
- Elamuehituses määratakse tingimused eraldi hajaasustuse ja tiheasustusega aladele.

3.2.16 Riigikaitse otstarbega maa-alade määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitse otstarbega maa-alade piiride täpsustamine

- Nõo valla aladele ei jää Tartumaa maakonnaplaneeringu 2030+ kohaselt riigikaitse otstarbega maa-alasid;
- Tulenevalt riigikaitse otstarbega piirangutest on välistatud võimalus tuuleparkide rajamiseks (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 01.06.2021 kirjast nr 17-7/2021/3487-1 „Tuuleenergeetika ja üldplaneeringud“). Välistatud ei ole üksikute elektrituulikute püstitamise võimalus koostöös Kaitseministeeriumiga;

- Koostöös riigiametitega tuleb täpsustada vajadus riigikaitse otstarbega maa-alade ning nende piiride ja mõjualade kohta ning võimalikud riigikaitse objektidest tulenevad piirangud.

3.2.17 Puhke- ja virgestusalade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Suure osa valla territooriumist moodustab looduslik keskkond. See võimaldab puhke- ja virgestusalana kasutada väga suurt ala. Valla arengukavas ja Tartumaa arengustrateegias on välja toodud vajadus korrastada ja rajada uusi spordirajatisi, terviseradu ja virgestusalasid.

Arengukava põhjal on oluline tegelusväljakute ja spordiplatside rajamine tiheasustusega piirkondadesse. Lisaks on ära toodud jalgpallikeskuse ja jäähalli (jäähokikeskuse) rajamise vajadus.

Üldplaneeringuga analüüsitakse ja vajadusel reserveeritakse maa-alad puhke- ja virgestusalade rajamiseks Nõo valla aladel. Oluline on turismisektori toetamine, samas säilitades tasakaalu kogukonna ja külastajate vahel. Lisaks hinnatakse puhkeotstarbeliste objektide parklate seisukorda ja uute parklate rajamise vajadust, et tagada parem ning ohutum ligipääs.

3.2.18 Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine

- Määratakse kaitsehaljastuse asukohad elurajoonide kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest.
- Tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmisel tehakse koostööd kohaliku kogukonna ja RMK-ga.
- Käsitletakse ka RMK kõrgendatud avaliku huviga alasid.

3.2.19 Müra normtasemete kategooriate määramine

- Määratakse müra normtasemete kategooriad maakasutuse juhtotstarvete kaupa.
- Olulise krundivälise mõjuga (müra, tolm, lõhn jms) tootmisalade ja tiheda liiklussagedusega teede (maantee, raudtee) ümbrusesse kavandatakse mõju leevendav puhverala (puistu) ning ei kavandata müra- ja saastetundlikke objekte.
- Vaadatakse üle olemasolevate motospordiradade paiknemine ja vajadusel kaalutakse nende laienemise võimalusi. Vajadusel seatakse meetmed mõju leevendamiseks.
- Nõo valla kohta koostatud välisõhu mürakaartide tulemustega arvestamine.

3.2.20 Kuritegevuse riske vähendavate tingimuste määramine

Üldplaneeringu koostamisel kaalutakse kuritegevuse riske vähendavate tingimuste määramise vajadust arvestades Turvalise elukeskkonna standardit.

3.2.21 Krundi minimaalsuuruse määramine

Üldplaneeringus analüüsitakse olemasolevat maakasutust, sealjuures krundi suuruseid, ning vajadusel seatakse tingimused krundi suurusele vastavalt maakasutuse juhtotstarbele.

3.2.22 Alade ja juhtude määramine, mille esinemise korral tuleb detailplaneeringu koostamisel kaaluda arhitektuurivõistluse korraldamist

Analüüsitakse vajadust arhitektuurivõistluse korraldamise juhtude määramiseks.

3.2.23 Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade või juhtude määramine

- Üldplaneeringuga määratakse alad ja juhud, kus ehitustingimuste andmiseks on vaja koostada detailplaneering.

- Üldplaneeringus tuleb selgelt välja tuua ja piiritleda, millised juhud kus kehtivad.
- Analüüsitakse kehtivas üldplaneeringus määratud detailplaneeringu koostamise kohustusega alade ja juhtude otstarbekust. *Kehtiv üldplaneering seab mõningatel juhtudel detailplaneeringu koostamise kohustuse aladele ja juhtudele, kus seadusandlus seda ette ei näe ja kus sisuline vajadus detailplaneeringut koostada puudub.*
- Kaalutakse detailplaneeringuga planeeritava ala suuruse määramise vajadust.

3.2.24 Maareformiseaduse ja looduskaitseaduse tähenduses tiheasustusega alade määramine

- Määratakse tiheasustusega alad maareformiseaduse ja tiheasustusalad looduskaitseaduse tähenduses.
- Tiheasustusalad täpsustatakse lähtudes Tartumaa maakonnaplaneeringust 2030+ ja tänasest Nõo valla tegelikust arengust ning arenguvajadusest. Maakonnaplaneeringus on tiheasustusaladeks määratud Nõo alevik, Tõravere alevik, Luke küla keskasula ja Uuta küla Elva linnaga piirnevad kompaktelt hoonestatud alad ning Vissi, Meeri, Voika ja Illi külades asuvad väikekohtade piirkonnad. Lisaks on ära toodud tiheasustusalade laienemisalad.

3.2.25 Maaparandussüsteemide asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

- Planeeringu esitatakse maaparandussüsteemide asukohad ja maaparandussüsteemidest tekkivad kitsendused.
- Määratakse olemasolevate maaparandussüsteemide toimimist tagavad meetmed (sh maaparandussüsteemide terviklikkuse säilitamine) ning ruumilise planeerimise põhimõtted maaparandussüsteemide aladel, kus kavandatakse maakasutuse muutmist ja ehitusõiguse laiendamist.

3.2.26 Sanitaarkaitsealaga veehaarete asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Täpsustatakse sanitaarkaitsealaga veehaarete asukohad ja nendest tekkivad kitsendused.

3.2.27 Punktis 3.2 nimetatud ülesannete täitmiseks avalikes huvides omandamise, sealhulgas sundvõõrandamise, või sundvalduse seadmise vajaduse märkimine

- Määratakse transpordivõrgustiku toimimiseks vajalike maade avalikes huvides omandamise, sealhulgas sundvõõrandamise või sundvalduse seadmise vajadus.
- Kaalutakse vajadust maakorraldustoimingute ja/või detailplaneeringu koostamise käigus moodustada kinnisasja koosseisu kuuluva avalikuks kasutamiseks määratud või määratava tee alusest maast eraldiseisev katastriüksus, eesmärgiga võõrandada see Nõo vallale.

4 Ülevaade eeldatavast keskkonnamõjust

4.1 Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt, ulatus ja eesmärk

KSH objektiks on üldplaneeringuga kavandatavad ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused, üldplaneering hõlmab kogu Nõo valla territooriumi (vt joonis 1). Üldplaneeringuga kavandatavate tegevuste mõju piirneb eelkõige valla territooriumiga, kuid hindamisel tuleb arvestada ka väljastpoolt planeeringuala lähtuvate oluliste mõjudega. Täpsem mõjuala ulatus selgitatakse KSH käigus. Vajadusel, sõltuvalt eeldatavalt mõjutatavast keskkonnaelemendist ja mõju ulatusest, arvestatakse mõju hindamisel ka ala väljaspool planeeringuala (näiteks Elva vallas asuvale Elva linnale avaldatav

sotsiaalmajanduslik mõju). Arvestades Nõo valla paiknemist ei ole ette näha (riigi)piiriülese mõju esinemist.

Vastavalt PlanS on üldplaneeringu eesmärgiks valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja üldiste arengusuundade määratlemine, maakasutuse ja ehitustingimuste seadmine ning täpsustamine. Üldplaneeringu koostamisel lahendatakse PlanS § 75 lõikes 1 sätestatud ülesanded, kusjuures tulenevalt seaduse § 75 lõikest 2 lähtutakse lahendatavate ülesannete otsustamisel kohaliku omavalitsuse üksuse ruumilistest vajadustest ja planeeringu eesmärgist.

Üldplaneeringu koostamisel on kohustuslik läbi viia KSH (PlanS § 74 lg 4). Tulenevalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (lühend KeHJS) § 311 on KSH eesmärgiks arvestada keskkonnapaigutuse strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel, tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja edendada säästvat arengut. KSH põhieesmärk on planeerimisprotsessis luua looduskeskkonna, inimese tervise ja vara ning kultuuripärandi suhtes jätkusuutlikke lahendusi, mida võimaldab asjaolu, et KSH viiakse läbi planeerimismenetluse raames. Oluliste mõjude käsitlemisega samatähtis on planeeringu elluviimisega kaasnevate oluliste soodsate mõjude hindamine ja nende võimendamise võimaluste väljapakkumine.

KSH näitab, milliste oluliste keskkonnapaigutuste alusel toimub üldplaneeringu kaalutusprotsessi jooksul valikute tegemine ja otsusteni jõudmine. Mõjude hindamisel püstitakse üldplaneeringu täpsustamises ja keskendutakse teemadele, mida saab üldplaneeringuga reguleerida.

KSH puhul mõistame keskkonda laiemalt kui ainult looduskeskkond. Mõju hinnatakse nii loodus-, kultuurilise-, sotsiaal- kui ka majanduskeskkonna aspektide seisukohast.

KSH aruanne on üldplaneeringu juurde kuuluv lisa (PlanS § 3 lõige 4).

4.2 Mõjutatava keskkonna ülevaade

4.2.1 Looduskeskkond

4.2.1.1 Paiknemine

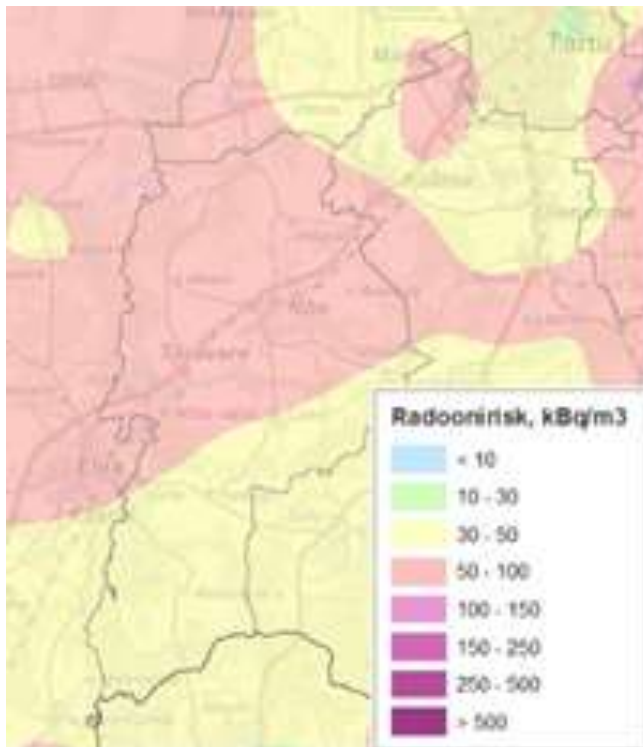
Nõo vald paikneb Tartu maakonna lõunaosas, jäädes Tartu linnast lõunasse. Läänes piirneb Nõo vald Elva vallaga, idast Kambja vallaga ja lõunast Valga maakonnas asuva Otepää vallaga. Nõo valla pindala moodustab 5,6% Tartumaa ja 0,4% Eesti pindalast. Vallas on 20 küla (Aiamaa, Altmäe, Enno, Etsaste, Illi, Järaste, Keeri, Ketneri, Kolga, Kääni, Laguja, Luke, Meeri, Nõgiaru, Sassi, Tamsa, Unipiha, Uuta, Vissi ja Voika küla) ja 2 alevikku (Nõo ja Tõravere alevik). Valla administratiivkeskus ja olulisem kohalik tõmbekeskus asub Nõo alevikus. Vallakeskusest on Tartusse 17 ja Elvasse 10 kilomeetrit.

4.2.1.2 Maastik, mullastik, geoloogia (sh radoon)

Maastikuliselt asub Nõo vald valdavalt Ugandi lavamaal (Kagu-Eesti lavamaal). Valla lõunapoolsesse ossa ulatub Otepää kõrgustiku loodeserv. Lavamaal on suhteliselt viljakate muldade ala, mida ilmestavad Elva jõe, Nõo ja Voika ojade ürgorud ning otsmoreenkõrgustikud Pangodi mäed ja Vapramägi. Otepää kõrgustiku servaalale jääb Laguja piirkond oma kaunite kuplitega.

Nõo valla pinnakattes domineerivad glatsigeensed setted (moreenid), milles esineb kohati viirsavi, tolmu- ja peenliiva ja kruusa vahekihte ning läätsi. Moreenil lasub laiguti liiva, mis madalamates kohtades asendub turbaga. Pinnakatte paksus on vahelduv, kuid valdavalt jääb 10-40 m vahele. Valla lõunaosas on pinnakatte paksus suurem. Alla 10 m (kohati alla 5 m) on pinnakatte paksus Voika oja pool. Pinnakatte on paksem ürgorgudes 40-80 m ning Tamsa külast kagu pool oleva seljandiku piires. Nõo valla võib jagada põhja- ja lõunaosaks (mõtteline joon kulgeks Luke küla keskusest lõuna poolt).

Nõo valla aluspõhja moodustavad Kesk-Devoni Aruküla lademe (D2ar) ja Burtnieki lademe (D2br) aleuroliidid ja liivakivid. Enamus valla territooriumist on Aruküla lademe kivimite avamusalal, vaid lõunaosas avaneb Burtnieki lade. Devoni liivakivide-savide kogupaksus Nõo valla maa-alal on keskmiselt 200 m.

Joonis 2 Radoonirisk

Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlase (Eesti Geoloogiakeskus, 2017) andmetel esineb Kagu- ja Lõuna-Eestis kõrge radooniriskiga alasid ($>50 \text{ kBq/m}^3$). Nõo valla põhjaosas on vastav näitaja 50-100 kBq/m^3 . Nõo valla lõunaosas on radooniriski näitaja 30- 50 Bq/m^3 .

Nõo vallas asuvad Vitipalu maardla (MRD0000177), millel paikneb Vitipalu liivakarjääri mäeeraldis, Kahna maardla (MRD0000854), millel paikneb Kahna liivakarjääri mäeeraldis ja Laguja maardla (MRD0000707), millel paiknevad Laguja liivakarjääri ning Laguja II liivakarjääri mäeeraldised. Lisaks asuvad osaliselt Nõo vallas ka Marusoo (MRD0000549), Tatra (MRD0000575) ja Sangla (MRD0000165) turbamaardlad.

4.2.1.3 Pinnavesi ja pinnaveekogumid, põhjavesi ja selle kaitstus

Nõo valla territooriumile jääb kaks jõge: Elva jõgi (VEE1036500) ja Ilmatsalu jõgi (VEE1039000).

Lisaks jõgedele on keskkonnaregistris registreeritud järgmised vooluveekogumid: Laguja oja (VEE1037400), Voika oja (VEE1038100), Nõo oja (VEE1038300) ja Illi oja (VEE1037600), Peedu oja (VEE1038000), Varesevalu oja (VEE1037700), Ilusa oja (VEE1037500), Luke oja (VEE1038200), Keeri oja (VEE1036515), Keresoja (VEE1036516), Aiamaa oja (VEE1039100), Järaste oja (VEE1038400), Liudsepa oja (VEE1045600) ja Variku kraav (VEE1036515).

Suuremateks järvedeks on Suur Karujärv (VEE2093500), Väike Karujärv (VEE2093600) ja Vissi järv (VEE2092700). Lisaks nimetatutele kulgeb valla piir mööda Elva valda jäävate Keeri järve (VEE2084100) ja Viisjaagu järve (VEE2092400) kallast. Väiksematest järvedest, mis valla territooriumil asuvad, võiks nimetada Umbjärve (VEE2100700), Luke Vanajärve (VEE2094400) ja Väikest Umbjärve (VEE2100800). Paisjärvi on kolm – Nõo Veskijärv (VEE2093520), Viinamärdi järv (VEE2052850) ja Voika järv (VEE2052830). Tehisveekogud: Karulomp (VEE2093510) (EELIS, 31.01.2023).

Suvised ametliku supluskohana on kasutusel Nõo Vesikijärve lõunakallas.

Nõo valla territooriumil ei asu silmapaistvaid soid. Peamised märgalad ja madalsood paiknevad Suur Karujärve, Väike Karujärve, Keeri järve ja suuremate jõgede ümbruses.

Nõo vallas moodustab ülemise aluspõhjalise põhjaveekihi Kesk-Devoni (D2) liivakividesaleuroliitides sisalduv vesi. Vaadeldav veekiht on Nõo vallas umbes 130 m paksune. Veekihid toituvad sademete veest, mis infiltreerub läbi kõrgemal lasuvate setete või Otepää kõrgustikult peale valguva vee arvelt. Põhjavee üldine liikumissuund on lõunast põhja, põhjaveekihte drenivad Elva ja Voika-Tatra orud. Maa-ameti geoportali 1:400 000 geoloogilise kaardi kaardirakenduse põhjal jääb Nõo valla lõunaosa valdavalt keskmiselt või hästi kaitstud põhjaveega alale ning valla põhjaosa (Luke küla keskusest põhja pool) kaitsmata või nõrgalt kaitstud põhjaveega alale.

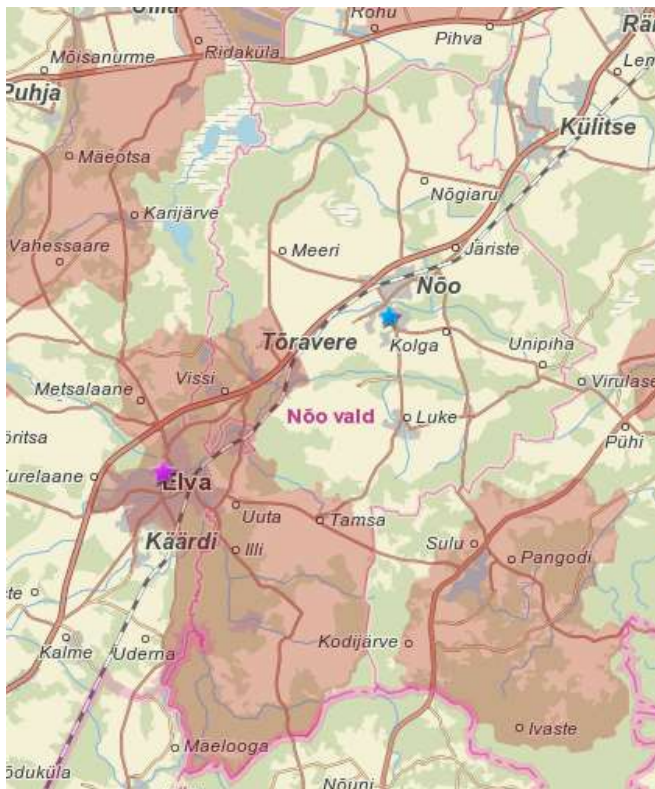
4.2.1.4 Väärtuslikud maastikud

Tartumaa väärtuslikud maastikud ja üldised kasutustingimused nende säilitamiseks määrati 2006. a. kehtestatud maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnaningimused“ ning need on kanti Tartumaa maakonnaplaneeringusse 2030+ üle täiendavat menetlust avamata.

Tartumaa maakonnaplaneeringu 2030+ kohaselt on väärtuslikud maastikud jagatud kolme kategooriasse:

1. maakondliku ja/või võimaliku riikliku tähtsusega alad (R);
2. maakondliku tähtsusega alad (M);
3. kohaliku tähtsusega alad (K).

Tulenevalt maakonnaplaneeringust on Nõo valla üldplaneeringuga määratud maakondliku (võimaliku riikliku) tähtsusega väärtuslikuks maastikuks „Elva ümbrus“, mis hõlmab osaliselt valla lääneosa ja täielikult valla lõunaosa. Potentsiaalselt väärtuslikuks maastikuks peetakse Luke parki.

Joonis 3. Väärtuslik maastik. Väljavõte Tartu maakonnaplaneeringu 2030+ põhijoonisest

4.2.1.5 Roheline võrgustik

Roheline võrgustik on ökoloogiline võrgustik, mis tagab koosluste arengut looduslikkuse suunas, toetab bioloogilist mitmekesisust, tagab stabiilse keskkonnaseisundi ja toetab keskkonna loodusliku iseregulatsiooni toimimist. Rohelise võrgustiku tagamiseks on üldplaneering arvestanud Tartumaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringust "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" tulenevate tingimustega.

Nõo valla roheline võrgustik on määratletud varem kehtinud maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga „*Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused*“. Varem kehtinud üldplaneeringutega on rohelise võrgustiku piire täpsustatud.

Joonis 4. Roheline võrgustik. Väljavõte Tartu maakonnaplaneeringu 2030+ põhijoonisest.

4.2.1.6 Kaitstavad loodusobjektid ja muud loodusväärtused

Nõo valla haldusterritooriumile jääb 2 looduskaitseala, 1 maastikukaitseala, 3 hoiuala, 1 puistu, 3 pinnavormi, 1 vana kaitsekorraga ala ja 3 olemasolevat kaitsealust parki (vt Tabel 1). Lisaks kaitse- ja hoiualadele jäävad Nõo valla haldusterritooriumile ka mitmete kaitsealuste liikide elupaigad ja/või kasvukohad, püsielupaigad, kaitstavad looduse üksikobjektid ja vääriselupaigad. Täpsemalt käsitletakse kaitstavaid loodusobjekte ja vääriselupaiku KSH aruandes.

Tabel 1. Kaitstavad loodusobjektid Nõo vallas (Alus: Eesti looduse infosüsteemi (EELIS)).

Nimetus	Registrikood	Tüüp	Pindala kokku (ha)
Kindralimägi	KLO4000609	pinnavorm	0,3
Unipiha mõisa park	KLO1200255	kaitsealune park	4,1
Luke mõisa park	KLO1200257	kaitsealune park	16,3
Meeri mõisa park	KLO1200258	kaitsealune park	3,9
Seedrisalu	KLO1200010	puistu	1,8
Ilusaoja hoiuala	KLO2000235	hoiuala	0,4
Pangodi mäed	KLO1000066	vana kaitsekorraga ala	47,7
Mügramägi	KLO1000539	pinnavorm	1,2
Pangodi mäed	PLO1001571	pinnavorm	87,1
Nõo Karujärvede looduskaitseala	PLO1000715	looduskaitseala	135,6
Elva jõe hoiuala (Valga)	KLO2000142	hoiuala	8,1
Viisjaagu järve hoiuala	KLO2000156	hoiuala	25,6
Keeri-Karijärve looduskaitseala	KLO1000285	looduskaitseala	1919,8
Elva maastikukaitseala	KLO1000644	maastikukaitseala	1064

4.2.1.7 Natura 2000 alad

Natura 2000 on üleeuroopaline kaitstavate alade võrgustik, mis koosneb loodusaladest ja linnualadest, mille eesmärgiks on tagada haruldaste või ohustatud lindude, loomade, taimede ja elupaikade ning kasvukohtade kaitse. Nõo valla territooriumile jäävad osaliselt 2 Natura loodusala (vt Tabel 2 ja Joonis 5).

Tabel 2. Natura 2000 alad Nõo valla haldusterritooriumil. (Alus: Eesti looduse infosüsteemi (EELIS)).

Registrikood	Rahvusvaheline kood	Objekti nimetus	Tüüp
RAH0000503	EE0080316	Keeri-Karijärve loodusala	Natura (loodusala)
RAH0000151	EE0080318	Elva loodusala	Natura (loodusala)

Joonis 5. Nõo valla Natura 2000 alad. X-GIS2. Maa-amet.

Alljärgnevalt on esitatud Nõo valda jäävate loodusalade nimekiri koos nende kaitse-eesmärkidega (vastavalt Vabariigi Valitsuse korraldusele 05.08.2004 nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatavate Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“):

Keeri-Karijärve loodusala: kaitstavad elupaigatüübid on vähe- kuni kesктоitelised kalgiveelised järved (3140), looduslikult rohketoitelised järved (3150), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), niiskusermbesed kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), puisniidud (*6530), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusermbesad (*9010), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning lammi-lodusermbesad (*91E0); II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on harilik tõugjas (*Aspius aspius*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), palu-karukell (*Pulsatilla patens*) ja saarmas (*Lutra lutra*);

Elva loodusala: kaitstavad elupaigatüübid on vähe- kuni kesктоitelised kalgiveelised järved (3140), jõed ja ojad (3260), niiskusermbesed kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), siirde- ja õõtsiksood (7140), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusermbesad (*9010), rohunditerikkad kuusikud (9050) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080); II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on harilik hink (*Cobitis taenia*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*), rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*), suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), saarmas (*Lutra lutra*), läikiv kurdsirbik (*Drepanocladus vernicosus*), kollane kivirik (*Saxifraga hirculus*) ja palu-karukell (*Pulsatilla patens*);

4.2.2 Sotsiaal-majanduslik keskkond

4.2.2.1 Rahvastik ja asustus

Nõo vallas elab 1. jaanuari 2023 seisuga 4443 inimest. Asustustihedus on 25,2 in/km². Täpsemad suundumused on välja toodud OÜ Cumuluse poolt 2022 koostatud [Nõo valla rahvastiku- ja teenusvajaduse prognoosis](#).

4.2.2.2 Sotsiaalne taristu

Sotsiaalse taristu alla kuuluvad valitsus- ja ametiasutused, haridus-, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutused, esmatarbekaupade müük, panga- ja postiteenused, internetiühendus, seltsi- ja kultuuritegevus, kultuuri- ja spordiasutused. Lisaks ka puhke- ja virgestusalad ning rohealad kui igapäevaseid ökosüsteemi teenuseid osutav osa rohevõrgustikust.

Nõo vallas tegutseb kohaliku omavalitsuse halduses tegutseb:

- üks põhikool;
- kolm lasteaeda (neljas asukohas);
- noortekeskus;
- muusikakool;
- spordikool;
- kultuurimaja;
- raamatukogu (harukogudega 3 asukohas);
- päevakeskus.

Õpilaste arv nii alus- kui ka üldhariduses on kasvanud ning Nõo valla rahvastikuprognoosi kohaselt on rahvastiku arv Nõo vallas kasvav ka tulevikus, kui arvestada sisse ka rändeliikumised. Alushariduses osalevate laste arv on viimase kaheteistkümnep aasta jooksul kasvanud kokku 28,9% võrra.

Nõo alevikus tegutseb Nõo Realgümnaasium on riigigümnaasium.

Tõravere alevikus tegutseb Tartu Ülikooli Tartu observatoorium.

Spordiga tegelemise võimalusi pakuvad endale kuuluvates rajatistes lisaks Spordiklubi A.L.O. Crew ja Nõo Ratsaklubi.

Sotsiaalhoolekande alaseid teenuseid pakub Nõo hooldekodu.

Tervishoiu valdkonna poolelt asub Nõo vallas perearstikeskus, kaks apteeki ja hambaravikabinet.

Vallas asub 16 tegelusväljakut (mängu- ja spordiväljakud). Loodud mitmeid erinevaid vaba aja veetmise võimalusi erinevate huviringide näol.

Vallas paikneb kaks kirikut:

- EELK Nõo Püha Laurentsiuse kirik;
- EAÕK Nõo Püha Kolmainu kirik.

Kõrgema taseme teenuste (kaubandus-, haridus-, meditsiini-, kultuuri- jt teenused) oluliseks pakkujaks on Tartu linn.

4.2.2.3 Tehniline taristu

Teedevõrk

01.01.2022 seisuga on Teeregistri andmetel Nõo vallale kuuluvaid avalikult kasutatavaid teid 159 km, nendest 140,5 km maanteed ja 18,5 km tänavaid. Valdavalt on valla omandis kruuskattega teed ja tänavad (135,7 km). Teedest ja tänavatest kokku on 20,4 km mustkatte, pinnatud või asfaltbetoonkattega. Riigi omandis olevad teed on valdavalt kõvakattega, kruuskattega on vaid Vapramäe-Vellavere (22153) ja Nõo vanadekodu (22187) kõrvamaanteed. Omavalitsuse ja riigi poolt rajatud kergliiklusteid on kokku ca 14 km.

Jäätmemejandus

- Nõo elanikel on võimalik viia liigiti kogutud jäätmeid kahte Tartu linna jäätmejaama.
- Vallas on olemas 23 pakendipunkti, 8 vanapaberikonteinerit.
- Kaks korda aastas toimub ohtlike- ja elektroonikajäätmete kogumisring vallas.
- Nõo aleviku ja Uuta küla majapidamised saavad liituda pakendikotiteenusega.
- Vallas on olemas rehvide kogumiskoht.

Täpsemalt [Nõo valla jäätmekavas aastateks 2022 – 2027](#)

Ühisveevärk ja -kanalisatsioon

- Nõuetele vastavad ühisveevärk ja -kanalisatsioon on ehitatud välja Nõo, Tõravere, Vissi, Meeri, Nõgiaru ja Luke reoveekogumisaladel ning Uuta ja Vissi küladesse ulatuval Elva reoveekogumisalal. Lisaks on ühisveevärk ja -kanalisatsioon ka Tamsa ja Etsaste kompaktses hoonestusega aladel.
- Reoveekogumisaladel on kinnistute omanikud valdavalt liitunud ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga.

Täpsemalt [Nõo valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas aastateks 2019-2030](#).

Soojavarustus

Kaugküttevõrk on olemas Nõo ja Tõravere alevikus.

Täpsemalt [Nõo valla soojusmajanduse arengukavas 2016–2026](#).

Suurõnnetuse ohuga ja ohtlikud ettevõtted

Vastavalt Maa-ameti geoportaali kaardirakendusele ohtlikud käitised, veevarustus, veeohutus (seisuga 01.01.2023) ei asu Nõo vallas ühtegi suurõnnetuse ohuga või ohtlikku ettevõtet.

4.2.2.4 Ettevõtluskeskkond

Statistikaameti andmetel oli Nõo vallas 2022. aasta seisuga registreeritud 3 aktsiaseltsi, 282 osaühingut, 65 füüsilisest isikust ettevõtjat. Kõige rohkem ettevõtteid on 2022. aasta statistika kohaselt põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi tegevusalas (61), samuti ehituses (54) ja töötlevas tööstuses (39), kusjuures põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi ettevõtete arv on langustrendis (aastal 2017 oli selle valdkonna ettevõtteid 76), samas kui teiste arv kasvab (ehituses ja töötlevas tööstuses oli tol ajal vastavalt 31 ja 35 ettevõtet). Suurimad ettevõtted käibe ja töökohtade arvu poolest on OÜ Nõo Lihetööstus, AS Retent, OÜ Juurviljaait ja OÜ Madix Teritus, põllumajandusettevõtetest OÜ Soone Farm.

Enamik (99,4%) vallas tegutsevatest ettevõtetest on mikroettevõtted (kuni 10 töötajaga) või väikeettevõtted (11-49 töötajat).

Nõo vallas on mitmekesised turismi ja vaba aja veetmise võimalusi.

4.2.2.5 Ajaloolis-kultuuriline keskkond

Kultuurimälestiste registri (2023) andmetel paikneb Nõo valla haldusterritooriumil kokku 9 ajaloomälestist, 26 arheoloogiamälestist, 17 ehitismälestist ja 131 kunstimälestist. Lisaks paiknevad valla haldusterritooriumil hulgaliselt pärandkultuuriobjekte. Samuti asub vallas 15 XX sajandi kultuuriväärtuslikku objekti.

Kehtiva üldplaneeringuga on Nõo vallas miljööväärtuslikeks aladeks määratud:

- Luke park;
- Unipiha park;
- Meeri park;
- Elva-Vitipalu maastikukaitseala;
- endise suvilakooperatiivi Viisjaagu maa-ala;
- endise suvilakooperatiivi Kajakas maa-ala;
- endise aiandusühistu Laan maa-ala;
- suvilaühistu Otium maa-ala;
- endise aianduskooperatiivi Jaagupi maa-ala.

4.3 Üldplaneeringu rakendamise eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel lähtutakse Nõo valla üldplaneeringus käsitletavatest valdkondadest ja nende üldistustasemest ning eelkõige hinnatakse nende valdkondadega seonduvaid mõjusid, mis lahendatakse üldplaneeringu koostamise käigus (alade juhtotstarvete ja tingimuste määramine või täpsustamine, nt rohevõrgustiku alade ja väärtuslike maastike piiride ja kasutamistingimuste täpsustamine, maakasutuse ja selle tingimuste seadmine, ehituskeeluvööndi täpsustamine jne). KSH olulisimaks eesmärgiks on planeeringu koostamisel leida sellised lahendused, mille puhul oleks võimalik vältida või maksimaalselt vähendada ebasoodsat mõju inimese tervisele, elukeskkonnale ja looduskeskkonnale.

Eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju määramisel on oluline eelnevalt kindlaks määrata võimalikud mõjuallikad ja mõjutatavad keskkonnaelemendid. Mõjuallikate määramisel lähtutakse üldplaneeringu tasandil käsitletavatest teemadest ja objektidest. Sellest tulenevalt on võimalikud mõjuallikad:

- maa- ja veealade planeeritav kasutamine (sh planeeritavad elamualad, tööstusalad, tuule- või päikeseenergia tootmisalad, puhke- ja virgestusalad jt maakasutuse juhtfuntsioonid);
- maardlate ja maavaravaru kaevandamisest mõjutatud alade kavandatav kasutamine;
- ÜP-ga määratavad tehnorajatised;
- kalmistu, ühisveevärgi veehaarded, reoveekogumise alad jms, mis võivad mõjutada asustuse ja maakasutuse suunamist;

- rohevõrgustiku elemendid, väärtuslikud maastikud, väärtuslikud põllumajandusmaad, kaitsealused loodusobjektid jms, mis võivad mõjutada asustuse ja maakasutuse suunamist;
- riigikaitsealase otstarbega maa-alad ja nendest lähtuvad piirangud.

KSH käigus hinnatakse üldplaneeringu elluviimisest tulenevat mõju looduskeskkonnale, sotsiaalsele ja kultuurilisele keskkonnale. KSH-s käsitletakse üldplaneeringu seoseid teiste asjakohaste strateegiliste dokumentidega ja vastavust nendes püstitatud eesmärkidele.

Üldplaneeringu ja KSH koostamise protsessi käigus võib lisanduda mõjusid, mida põhjendatud vajaduse korral töö käigus hinnatakse.

Mõjude hindamine lähtub strateegilisest lähenemisest, et omavalitsuse territooriumil asuvad arendatavad alad, kaitsealad, rohevõrgustik, väärtuslikud maastikud peavad jääma harmooniliselt koos eksisteerima. Mõju hinnatakse seisukohast, et üldplaneering peab minimeerima võimalused arenduseks, mis tekitavad või mille juures ilmneb vahetu ja oluline negatiivne mõju looduskeskkonnale, mida ei ole võimalik leevendada. KSH-s pööratakse tähelepanu sellele, et pikaajalise ruumilise arengu kavandamine arvestaks tasakaalustatult sotsiaalse, kultuurilise ja looduskeskkonnaga.

Käesoleva üldplaneeringu koostamisel peab hindama võimalikku mõju Natura 2000 loodus- ja linnualadele. Kuivõrd üldplaneeringu koostamise algfaasis ei ole veel selge kas ja milliseid Natura 2000 võrgustiku alasid võidakse mõjutada, siis täpsustakse seda KSH aruande koostamise ja üldplaneeringu koostamise faasis. **Eeldatavalt ei kaasne üldplaneeringuga olulist mõju Natura 2000 alade kaitse-eesmärkidele. Eesmärgiks on välja töötada selline planeeringulahendus, mis arvestab Natura 2000 alade kaitse-eesmärke.**

4.4 Keskkonnamõju strateegilise hindamise sisu

Metoodika KSH läbiviimiseks valib KSH juhtekspert, kellel on ka õigus teha muudatusi KSH programmis. Planeeringulahenduse väljatöötamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine on omavahel tihedalt seotud ning paralleelselt kulgevad protsessid. Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel vaadeldakse üldplaneeringu elluviimisega kaasnevaid mõjusid keskkonnale, et tagada laiemate keskkonnaaspektide arvestamine üldplaneeringu lahenduses ning saavutada tasakaalustatud ruumiline areng. KSH abil tahetakse jõuda strateegilise arengudokumendini, mis arvestab Eestis aset leidvate sotsiaalsete protsessidega, samuti Tartu maakonna, Valga maakonna, Nõo valla ja Eesti Vabariigi strateegiliste arengudokumentidega. Üldplaneeringu elluviimisega kaasneb loodetavasti soodne (positiivne) mõju sotsiaalsele keskkonnale, looduskeskkonnale ja majanduslikule keskkonnale. Mõjude hindamisel lähtutakse nii keskkonnakomponendi kesksest lähenemisest (üldplaneeringu mõju keskkonnale) kui ka hinnatakse keskkonnast enesest tulenevaid mõjusid.

KSH käigus hinnatakse ja võrreldakse kaasnevaid olulisi mõjusid. Lisaks pakutakse KSHs vajadusel välja ja võrreldakse töö käigus tekkivaid nn objektipõhiseid ja maakasutuse alternatiivseid lahendusi (alternatiivid) ning antakse hinnang sobivama alternatiivi valikuks. Objektipõhised ja maakasutuse alternatiivsete lahenduste täpne sisu selgub planeerimise ja KSH protsessi käigus.

KSH aruandes kirjeldatakse kas teatud tegevusega kaasneb otsene, kaudne, ebasoodne (negatiivne) või soodne (positiivne) oluline mõju. Kirjeldatakse mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust ja kestvust. Pärast hindamist tehakse vajadusel ettepanekuid ebasoodsa mõju vältimiseks ja/või leevendamiseks. Hindamisel arvestatakse väljastpoolt planeeringuala tulenevate oluliste mõjudega ning mõjude kumuleerimisega.

KSH aruande eelnõu sisu osas lähtutakse KeHJS § 40 lg 2, 3 ja 4 toodud nõuetest, mille alusel koosneb KSH aruanne vähemalt järgnevatest põhiosadest:

- 1) üldplaneeringu sisu ja peamiste eesmärkide iseloomustus;
- 2) üldplaneeringu seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega;
- 3) eeldatavalt oluliselt mõjutatava keskkonna kirjeldus;
- 4) hindamismetoodika kirjeldus;

- 5) alternatiivsete arengustsenaariumite kirjeldus (sh ülevaade põhjustest, mille alusel valiti alternatiivsed arengustsenaariumid; käsitletakse eeskätt nn objektipõhiseid ja maakasutuse alternatiivseid lahendusi);
- 6) alternatiivsete arengustsenaariumite võrdlus (ülevaade sellest, kuidas saadi parim alternatiivne arengustsenaarium; käsitletakse eeskätt nn objektipõhiseid ja maakasutuse alternatiivseid lahendusi);
- 7) üldplaneeringu jaoks olulised rahvusvahelised, Euroopa Liidu või riiklikud keskkonnakaitse eesmärgid ja kirjeldus, kuidas neid eesmärke ja muid keskkonnakaalutlusi on strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel arvesse võetud (vastavusanalüüs);
- 8) hinnang eeldatavalt olulise vahetu, kaudse, kumulatiivse, sünergilise, lühi- ja pikaajalise, soodsa ja ebasoodsa mõju kohta keskkonnale, sealhulgas inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale, bioloogilisele mitmekesisusele, populatsioonidele, taimedele, loomadele, pinnasele, vee ja õhu kvaliteedile, kliimamuutustele, kultuuripärandile ja maastikele, hinnangut jäätmetekke võimaluste kohta (sh erinevate mõjude omavahelised seosed ja üldplaneeringu elluviimisest lähtuvad keskkonnaprobleemid, eelkõige, mis on seotud kaitstavate loodusobjektidega, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku aladega);
- 9) üldplaneeringu elluviimisega kaasneva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks ja leevendamiseks kavandatud meetmed ning nende meetmete eeldatava tõhususe hinnang;
- 10) ülevaade üldplaneeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise korraldamise, avalikkuse kaasamise tulemuste kohta;
- 11) ülevaadet raskustest, mis ilmnesh keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamisel;
- 12) üldplaneeringu elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju seireks kavandatud meetmete ja mõõdetavate indikaatorite kirjeldust;
- 13) KSH kokkuvõtte;
- 14) avalike arutelude protokollid ja KSH muud lisad;
- 15) asutuste ja isikute ettepanekud, vastuväited ja küsimused ning ülevaade nende arvestamisest või arvestamata jätmise põhjendustest.

KSHs ei käsitleta null-alternatiivi ehk tõenäolist arengut juhul, kui strateegilist planeerimisdokumenti ellu ei viida, kuna vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 141 lõikele 11 peab haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu algatama moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse üldplaneeringu ühe aasta jooksul kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates ning kehtestama üldplaneeringu kolme aasta jooksul selle algatamisest arvates. Seega ei ole null-alternatiiv reaalne alternatiiv.

5 Nõo valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamiseks vajalikud uuringud/analüüsid ning üldplaneeringu vormistamine

Eraldiseisvalt üldplaneeringust on aprillis 2022 koostatud OÜ Cumulus Consulting poolt Nõo valla rahvastikuprognos.

Analüüse ja uuringuid koostatakse lähtuvalt tekkinud vajadustest. Vajalikuks võivad osutuda järgnevad uuringud: välisõhu mürakaardi koostamine, väärtuslike põllumaade uuring, rohevõrgustiku väärtuste hindamine, väärtuslike maastike väärtuste hindamine, miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide analüüs, kuid nende vajadus selgub üldplaneeringu koostamise käigus.

Üldplaneeringu koostamise tulemusena valmib Nõo valla territooriumi hõlmav terviklik ruumilahendus. Üldplaneering koosneb seletuskirjast ja joonistest, mis täiendavad üksteist ja moodustavad ühtse terviku. Seletuskirjas esitatakse planeeringuala ja selle mõjuala analüüsil

põhinevad järeldused ja ruumilise arengu eesmärgid, nende saavutamiseks valitud planeeringulahenduse kirjeldus ning valiku põhjendused.

Üldplaneeringu koostamisel kasutatakse nõustikku „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“, mis on kättesaadav aadressil <https://planeerimine.ee/seadus-ja-juhendid/yp-noustik/> ja selles toodud mõisteid.

Üldplaneering vormistamisel tuleb kasutada GIS tarkvaraga, et võimaldada digitaalselt kaasaegset üldplaneeringu koostamise ning esitlemise lahendust. Lisaks tavapärasele üldplaneeringu teksti- ning kaardifailidele, on soovitatav koostada ka üldplaneeringu veebirakendus, kus planeeringuga kavandatud maakasutus ning vastavad tingimused jms olulisemad valdkonnad on ülevaatlikult ja erinevates nutiseadmetes kuvatavad.

Teemajooniste vajadus või teatud teemade koondamine ühele joonisele täpsustatakse üldplaneeringu koostamise käigus.

Eeldatavalt tuleb üldplaneeringu põhilahenduse väljatöötamiseks koostada järgnevad teemajoonised: maakasutus;

väärtused ja piirangud;

taristu ja tehnovõrgud;

tiheasustusalade ja/või kompaktsete alade väljavõtted.

Vastavalt vajadusele muudetakse või täiendatakse jooniste nimekirja. Üldplaneeringu koostamise käigus tehakse vajadusel täiendavaid jooniseid ja skeeme, mis selgitavad üldplaneeringu lahendusi asukohapõhiselt/teemapõhiselt.

6 Üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eeldatav ajakava

Üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eeldatav ajakava on toodud tabelis 1. Ajakavas võib toimuda muutusi vastavalt protsessi kulgemisele (riigihanke läbiviimine, üldplaneeringusse ja KSH aruandesse täiendavate paranduste sisseviimine, vajadusel täiendavate uuringute tellimine jms).

Tabel 3. Eeldatav ajakava

Üldplaneeringu (ÜP) koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) etapid	Eeldatav toimumise aeg
ÜP ja KSH algatamine	15. detsember 2022
ÜP lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse koostamine	jaanuar – veebruar 2023
ÜP lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute küsimine	märts 2023
Ettepanekute läbivaatamine, seisukoha võtmine ja ettepanekutega arvestamine (muudatuste tegemine)	aprill 2023
ÜP lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse tutvustamine volikogu komisjonidele ja avalikustamine valla veebilehel	mai 2023
Hanke korraldamine ÜP konsultandi ja KSH aruande koostaja leidmiseks	juuni – juuli 2023
ÜP eskiislahenduse (eelnõu) väljatöötamine ja KSH aruande eelnõu koostamine	august 2023-märts 2024.

ÜP eskiislahenduse (eelnõu) ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek	aprill -mai 2024
Esitatud ettepanekute läbivaatamine, tulemustega arvestamine ja asjakohaste muudatuste tegemine	mai 2024
ÜP eskiislahenduse (eelnõu) ja KSH aruande eelnõu avalik arutelu	juuni 2024
ÜP eskiislahenduse (eelnõu) ja KSH aruande eelnõu esitamine kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks	jaanuar 2025
ÜP eskiislahenduse (eelnõu) ja KSH aruande eelnõu kohta kooskõlastamisel esitatud ettepanekute läbivaatamine ja asjakohaste muudatuste tegemine	veebruar-märts 2025
ÜP ja KSH aruande vastuvõtmine	aprill 2025
ÜP avalik väljapanek	mai 2025
ÜP avalikud arutelud	juuni 2025
Esitatud ettepanekute läbivaatamine, tulemustega arvestamine ja asjakohaste muudatuste tegemine	juuli 2025
ÜP esitamine heakskiitmiseks	august 2025
ÜP kehtestamine	september 2025

7 Kaasamine ja koostöö Nõo valla üldplaneeringu ja KSH koostamisel

Üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju programmi koostaja on Nõo vallavalitsus. Nii LS kui ka KSH programmi saab vajadusel ettepanekute alusel või KSH läbiviija poolt täiendada.

Üldplaneeringu koostamiseks ja KSH läbiviimiseks on moodustatud Nõo vallavalitsuse poolne juhtgrupp järgmises koosseisus:

Maano Koemets, vallavanem;
Sven Tarto, majandus- ja ehitusosakonna juhataja;
Piia Raig, arenguspetsialist;
Jaanus Järveoja, volikogu esimees;
Janar Saviir, volikogu liige ja arengukomisjoni esimees.

Juhtgrupp kaasab üldplaneeringu koostamisse valdkondlikke spetsialiste ja vajadusel laiapõhjalisema arvamuse saamiseks Nõo vallavolikogu arengukomisjoni, lähtudes eelkõige üldplaneeringuga kavandatavatest tegevustest ja nendega kaasneva eeldatava mõju iseloomust.

Planeerimismenetlus on avalik. PlanS § 9 kohaselt tuleb planeerimisalase tegevuse korraldajal avalikkust planeerimismenetlusest arusaadavalt teavitada, menetlusse piisavalt kaasata ning korraldada planeeringu koostamise käigus planeeringu tutvustamiseks avalikke väljapanekuid ja avalikke arutelusid. Üldplaneeringuga seonduvat kajastatakse ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ajalehes Tartu Postimees, Nõo Valla Lehes ja Nõo valla koduleheküljel. Teisi huvigruppe teavitatakse elektrooniliselt (e-kirja teel).

PlanS § 76 lõike 2 kohaselt kaasatakse üldplaneeringu koostamisse valdkonna eest vastutav minister, isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada, isikud, kes on avaldanud soovi olla kaasatud, samuti isikud ja asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või üldplaneeringu elluviimise või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu, sealhulgas valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendatava organisatsiooni kaudu ning planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused. Üldplaneeringu koostamisel tuleb

määratleda koostöö tegijad ja kaasatavad tulenevalt planeeringu ja planeeringuala iseloomust ning tagada piisav ja nõutav suhtlus kogu protsessi vältel.

Lähtudes Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 vastu võetud määrusest nr 133 "Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused" koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalasse või tegevusvaldkonda küsimus kuulub. Samuti koostöös planeeringualaga piirnevate kohalike omavalitsustega. Nõo valla üldplaneering koostatakse ja kooskõlastatakse asjaomaste asutustega.

Isikud ja valitsusasutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu on esitatud tabelis 2.

Tabel 4. Nõo valla üldplaneeringust ja KSH-st huvitatud ning mõjutatud asutused ja isikud.

Huvigrupp	Asutus või isik	Kontakt
Naaberomavalitsused (kooskõlastajad)	Kambja vald	vald@kambja.ee
	Otepää vald	vald@otepaa.ee
	Elva vald	elva@elva.ee
	Tartu linn.	lv@raad.tartu.ee
Ministeeriumid (kooskõlastajad)	Rahandusministeerium, Riigihalduse minister	info@rahandusministeerium.ee
	Keskkonnaministeerium	keskkonnaministeerium@envir.ee
	Kaitseministeerium	info@kaitseministeerium.ee
	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	info@mkm.ee
	Maaeluministeerium	info@agri.ee
Ametid ja riigiasutused (kooskõlastajad)	Keskkonnaamet	info@keskkonnaamet.ee
	Maa-amet	maaamet@maaamet.ee
	Muinsuskaitseamet	info@muinsuskaitseamet.ee
	Politsei- ja Piirivalveamet	louna@politsei.ee
	Põllumajandus- ja Toiduamet	pta@pta.agri.ee
	Päästeamet	louna@rescue.ee
	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	info@ttja.ee
	Terviseamet	info@terviseamet.ee
	Transpordiamet	info@transpordiamet.ee
	Maaelu Teadmuskeskus	info@pmk.agri.ee
	Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus	info@rkik.ee
	Riigimetsa Majandamise Keskus	rmk@rmk.ee
	Eesti Raudtee AS	infra@evr.ee
Taristu valdajad (arvamuse andjad)	Riigi Kinnisvara AS	info@rkas.ee
	Elering AS	info@elering.ee
	Elektrilevi OÜ	elektrilevi@elektrilevi.ee
	Telia Eesti AS	info@telia.ee
	Elisa Eesti AS	elisa@elisa.ee
	Eesti Andmesidevõrgu AS	info@eestiandmeside.ee

	MTÜ Eesti Andmesidevõrk	info@eestiandmeside.ee
	Emajõe Veevõrk AS	evv@evv.ee
	SW Energi OÜ	info@swenergia.ee
Piirkonna kaalukamad ettevõtted (arvamuse andjad)	OÜ Nõo Lihatoostus	noo@noo.ee
	OÜ Juurviljaait	juurviljaait@juurviljaait.ee
	Cautes AS	cautes@hotmail.ee
	OÜ Viinamärdi talu	denis.pretto@gmail.com
	OÜ Järste veinitalu	veinitalu@gmail.com
	Tartu Maavili OÜ	triin.radala@gmail.com
	Kumalane OÜ	info@ligustica.ee
	Retent AS	retent@retent.ee
	FIE Jaan Sild Wako Värkstuba	info@wako.ee
	Tartu Mööblikoda OÜ	triin.radala@gmail.com
	OÜ Soone Farm	soone@soonefarm.ee
	OÜ Rakater	rakater@hotmail.ee
	Lakstigal OÜ	igor.bussov@gmail.com
	OÜ Heveko Com	heveko@heveko.com
	OÜ Tasiraa	liina.vogelainen@mail.ee
	Kindel Käsi OÜ	helen@eestimaasikas.ee
	FIE Udo Jüriado Lehevälja talu	lehevalja@hotmail.ee
	FIE Silver Lehesaar	silver.lehesaar@mail.ee
	Tamsamäe OÜ	kreevald@hotmail.ee
	Traumbild OÜ	amarm@hotmail.ee
	Sildo Luke OÜ	info@soolocatering.ee
	Vapramäe Allika OÜ	info@vapramae.ee
	OÜ TerveElu	tuuli.rasso@mail.ee
	Ecu Tallid OÜ	kristina@ecutallid.ee
	Elis Textile Service AS	ee.info@elis.com
	OÜ Brevell	brevell@hotmail.ee
	OÜ Tammeotsa tehnika	info@tammeotsa.ee
	K&V Arenduse OÜ	heinar@kvarendus.ee
	TT Print OÜ	print@ttprint.ee
	Interspectrum OÜ	info@interspectrum.ee
	1893 Maavaldus OÜ	info@meyershof.com
	Madix Teritus OÜ	info@madixteritus.ee
Nõo valla hallatavad asutused	Nõo Põhikool	ilona.tars@noopk.ee
	Nõo Muusikakool	nmuusika@nvv.ee
	Nõo lasteaed Krõll	kroll@nvv.ee
	Nõo lasteaed Tõruke	toruke@nvv.ee
	Nõgiaru lasteaed	nogiaru@nvv.ee
	Nõo raamatukogu	raamatukogu@nvv.ee
	Nõo päevakeskus	krista@nvv.ee
	Nõo Spordikool	spordikool@nvv.ee
	Nõo noortekeskus	noortekeskus@nvv.ee
	Nõo Kultuurimaja	andri.viinalass@nvv.ee

Keskkonnaorganisatsioonid (arvamuse andjad)	Eesti Keskkonnaühenduste Koda	info@eko.org.ee
Mittetulundusühingud, sihtasutused ja seltsingud (arvamuse andjad)	VVV SA	sihtasutus@vvvs.ee
	Luke Mõis SA	info@lukemois.ee
	SA Nõo Hooldekodu	noohooldekodu@gmail.com
	MTÜ H. Prosti Põllutöömasinate Muuseum	prost.muuseum@gmail.com
	Nõo Priitahtlik Päästeselts MTÜ	noopaaste@mail.ee
	Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus	mart.jaanson@gmail.com
	Nõo Püha Kolmainu kogudus	timoteus@eoc.ee
	MEERI KÜLA ARENDAMISE SELTS	meeriselts@gmail.com
Kaasamissoovi esitajad (arvamuse andjad)	MTÜ Eesti Erametsaliit	erametsaliit@erametsaliit.ee
	OÜ Metsagrupp	info@metsagrupp.ee
	Ülle Läll	ulle.lall@gmail.com
	Tarmo Läll	tarmolall@gmail.com
	Jüri Aliste	jyriste@gmail.com
	Robert Matjus	robert@kis.ee
	Ants Verliin	paurta@tookeskkond.eu
	Vilja Pärn	bent.vilja@gmail.com
	Kerli Pruuli	kerlipruulix@gmail.com
Haridus- ja teadusasutused (arvamuse andjad)	Tartu Ülikooli Tartu observatoorium	tanel.liira@ut.ee
	Tartu Ülikooli Tartu observatoorium	antti.tamm@ut.ee
	Nõo Reaalgümnaasium	kool@nrg.edu.ee